DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo 6. - čtvrtek 13.6.2013

... zhlednout, ...
... do kuchyně této
... novory: s lektorem dílny
... ou Vertigovou. **Karla Šefrny**
... ínek není k zahození Arnošta
... měl jsem pocit, že mladým lidem to bude blízké. Goldflam je
... plno dobra a já jsem chtěl vybrat takový text, protože nás obklopuje
... vsech stran a my se tomu musíme nějak bránit. Navíc je to výrazné, má to dos...
... netráž, dává hodně příležitostí skládat písničky a to bylo podstatné, proto...
je o tom, jak se dělají texty, jak se skládá muzika – těch písniček ...
... a to velmi in... enzivní práce, nebyl čas na demokratický výbě...
... amo... ání se. To uděláme až zítra, když to budeme...
... říme si k... fe a budeme si povídat o sobě, abychom...
... edne vy... it dramatické dílo se zpěvy, jakým...
... m si říkal, mám si to připravit, ne...
... tně se p... ím o ten stav zrod...
... že ma... nka je vázička s kyt...
... radě, na... dě má...
... dy v...

NAHLÉDLI JSME DO...

...SEMINÁŘE C - „DIVADLO A PÍSNIČKY“

Když ve středu ráno vcházím do Trámu, zjišťuji, že v dílně Divadlo a písnička Karla Šefrny dnes bude probíhat generální zkouška výstupu z dílny na večerní prezentace. Loutkovou inscenaci se zpěvy inspirovanou pohádkou Arnošta Goldflama Tatínek a strašné Brno tedy za dopoledne vidím téměř čtyřikrát. A kdo ji měl možnost večer zhlédnout, jistě mi dá za pravdu, že je úchvatná!

Abych ale čtenářům poskytla pohled do kuchyně této inscenace, přináším místo reportáže z generální zkoušky, dva rozhovory: s lektorem dílny Karlem Šefrnou a dvěma účastnicemi: Věrou Mikulcovou a Janou Vertigovou.

Karla Šefrny jsem se ptala:

Proč jste pro dílnu vybral předlohu Tatínek není k zahození Arnošta Goldflama?

Je to současné a měl jsem pocit, že mladým lidem to bude blízké. Goldflam je humanista, v té látce je plno dobra a já jsem chtěl vybrat takový text, protože nás obklopuje svinstvo ze všech stran a my se tomu musíme nějak bránit. Navíc je to výrazné, má to dost dlouhou metráž, dává hodně příležitostí skládat písničky a to bylo podstatné, protože ten seminář je o tom, jak se dělají texty, jak se skládá muzika – těch písniček je tam alespoň deset. Byla to velmi intenzivní práce, nebyl čas na demokratický výběr a diskusi nad předlohou a seznamování se. To uděláme až zítra, když to budeme mít za sebou: sedneme si tady, uvaříme si kafe a budeme si povídat o sobě, abychom se poznali.

Jak je možné za čtyři dopoledne vytvořit dramatické dílo se zpěvy, jakým způsobem jste postupovali?

Vlastně to je tak, já jsem si říkal, mám si to připravit, nebo si to nemám připravit? Když si to připravím, tak vlastně se připravím o ten stav zrodu. Takže jsem si stanovil, jaké budou výrazové prostředky, že maminka je vázička s kytkou, tatínek je konvička, kytku jí přinese. Kopretiny nám rostou na zahradě, na půdě máme takový nějaký skladiště starých loutek, tak jsem si říkal, že je sem pozvu, ať si tedy vyberou, co si myslí, že by mohli být ti mrtví a jinak jsem vlastně opravdu neměl nachystaného nic.

Vypravoval jsem jim nejdřív o tom, jak se dělá to divadlo: Že je tam režisér na jedné straně a na druhé straně jsou herci, pak je tam dramaturg, je tam výtvarník. Podívejte, rozdělme si role, já budu režisér a výtvarník a vy budete to ostatní: budete dramaturgové, napíšete ten text, vy budete hrát jako herci, bude to hodně práce, ale když se o to takhle podělíme... Faktem je, že já budu mít poslední slovo, protože jsem režisér, na to si zvykněte a pokud možno poslouchejte všechno, co říkám, abych nemusel křičet, že jo. Pak jsme si vzali text, já čtu první odstavec, řeknu, myslím si, že bychom měli mít na začátku nějakou písničku a teď si řekneme, o čem to bude, co je obsahem té předlohy, o čem to je... Napsali jsme si asi tři věty nebo čtyři a úplně nahodile se rozdělili do dvou skupin. Pak jsem zjistil, že jsme měli šťastnou ruku, že na jedné straně jsou takoví ti bluesmani a na druhé jsou ty pepičky, co zpívají tím tenkým hláskem, ale zpívají pěkně a jsou dojemný. Předevčírem jsme udělali první půlku, včera jsme udělali druhou půlku a dneska to dáváme dohromady.

Někteří nevěděli o loutkovém divadle vůbec nic, takže jsme se samozřejmě museli bavit o tom, jak se ty loutky vodí, co je podstatný, jak třeba rozdělíme tu interpretaci, jak to dělat, aby mluvila postava a ne já. Mluvili jsme o pěti smyslech:zrak, sluch, čich, chuť hmat...

A jak jste skládali písničky?

No písničky musí mít především nějaký obsah, musí chtít něco říct, jinak jsou to jenom slova, který jsou v kapele sedmým hudebním nástrojem, jinak tam můžu dělat blablabla a nebo skat, když zpívá třeba Skoumal nebo Suchý nebo V + W, tak tam je rozumět každému slovu, protože jde o sdělení. Z takových písniček si berte příklad a vždycky, když písničky píšete, tak se dívejte, co v nich sdělujete. Rýmy nejsou to podstatné...

Věry Mikulcové a Jany Vertigové jsem se ptala:

Proč a s jakými očekáváními jste se přihlásily na seminář Karla Šefrny? Jste muzikantky?

JV: Já se teda dlouhodoběji snažím právě navštěvovat různé workshopy, které jsou hudební, protože to potřebuju ke svému zaměstnání zdravotního klauna, nejsem vůbec muzikant a baví mě, když vidím, jak oni umí. Snažím se hrát po svém.

VM: Mě třeba muzika baví, ale nejsem taková ta typická muzikantka, ocením muziku, ráda zpívám, ale nejsem ten na co šáhnu, na to hraju, to neumím.

Co si ze semináře odnášíte, v čem byl pro vás inspirativní?

JV: Setkání s tím, jak se dá tvořit hudební představení a jak se dají skládat písničky, i když ten dar musí být i od Boha, ale tady to šlo jako po másle. Takže si odnáším naději, že to může jít samo, když se člověk trošku otevře.

VM: Já pohodu a klid a zároveň i pracovitost. Člověk měl dlouho pocit, že se jaksi z toho nemůže nic udělat, ale ono jo. Vzniklo z toho úplně úžasné představení.

Jak to celé probíhalo, jak vás pan Šefrna vedl?

VM: Hlavně se pan šéf vykašlal na nějaké seznamování, každý den jsme byli v jiném prostředí a jednou dokonce i u něj doma, museli jsme se rychle zadaptovat.

JV: Nabídnul ten způsob práce, že on se připravil, ne nějak extrémně dopředu, ale prostě se připravil na každý ten den a zkoušelo se, on byl režisér a my jsme po drobných úkolech, které nám dával, tvořili.

VM: Samozřejmě on měl svou představu, kterou my jsme mu často narušovali, ale byl otevřený novým nápadům. Dneska to bylo takové všeobecné, krásné dopoledne. Zkoušeli jsme v úplně novém prostoru, se světlem.

JV: Jde o to projít si příběh a zapamatovat si ty věci, co se tam dějou a pak to jde hrát v různých místech, v různém prostoru, myslím, že to je ten klad, že nejde o to, kde se to děje, ale vědět, co se tam děje.

VM: Člověk se tam musel trochu obrichtovat, co se týká prostoru, toho, kde si co položí, kam šáhne, ale už jsme v tom byli takoví rychlí.

JV: Protože každý má svůj úkol, za který má zodpovědnost.

VM: Bylo to moc příjemné.

Tereza Strmisková

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS...

FRANTIŠKA ZBORNÍKA, ČLENA LEKTORSKÉHO SBORU CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKY DĚTSKÉHO DIVADLA

Dětské divadlo má jednu zvláštnost, málokdy pracuje s hotovým scénářem. Proč?

Protože dětský herec, dítě, které vstupuje na to nádherné jeviště, nemůže přijít s tím, že věci jsou dopředu dány. Aby měla ta práce smysl, dítě musí být víc či míň spolutvůrcem toho, co se pak odehraje.

Co podle tebe chybí dětskému divadlu právě na poli autorské tvorby?

Autoři, docela jednoduše autoři. Protože napsat divadelní hru je řemeslo. Napsat hru umí dost lidí, napsat dobrou divadelní hru umí méně lidí. Napsat divadelní hru, která nejen zaujme dětského diváka, ale která může být hrána dětmi, ještě méně. To znamená dětem rozumět a s dětmi pracovat.

Sám píšeš divadelní hry pro dospělé, proč nepíšeš pro děti?

Právě proto, že už s dětmi dlouhou dobu divadlo nedělám a netroufám si to. Když tady vidím ta dětská divadelní představení, tak pozoruji, jak se vzdaluji tomu divadelnímu jazyku, a to bych neudělal dobře.

Co bys poradil vedoucímu, který chce pro svůj soubor napsat vlastní autorskou hru? Být s nimi, poslouchat je, čerpat z nich, hledat v nich.

Další oblastí dětského divadla jsou dramatizace prozaických textů. Na coby si podle tebe měl dát pozor vedoucí, který se chystá pro svůj soubor dramatizovat prozaický text?

Milada Mašatová kdysi dělávala takovou hezkou dílnu právě k tomuto účelu. A říkala: Najděte si v tom textu, který chcete zpracovávat divadelně, klíčový moment, tu základní dramatickou situaci. Když ji budete umět divadelně vyřešit, adekvátně tomu s kým děláte a pro koho děláte, tak si to můžete troufnout udělat celé.

Na co myslíš, že je třeba klást větší důraz - na složení souboru, kdo jak je šikovný, kdo má jakou zkušenost, nebo na téma?

Obojí je důležité. Dívám se na ta představení, která jsme viděli během těch čtyř dnů. Když se věnujeme jen tomu, že si s dětmi hrajeme, je to adekvátní jejich věku, je to pro ně příjemné, ale nemáme pro to sdělení cíl či myšlenku, tak to stejně nakonec nedopadne dobře, protože tam není semknutí a to je to, co to vlastně drží pohromadě. Obojí tam musí být.

Co by měl všechno umět vedoucí, když se rozhodně pustit do dramatizace nebo do vlastního textu?

Já nechci mluvit o autorovi, chci mluvit o lidech, kteří s dětmi dělají, a vidím, co dneska Brno, Praha produkují v oblasti dramatické výchovy a pořád říkám, abychom neměli zbytečně růžové brýle a velké nároky. Jsou lidé, kteří to vystudují, umí to, dělají výborně práci s dětmi, ten proces. Ta výchovná část jim úžasně jde. Když člověk potom vnímá ty děti, jak jsou připravené pro život, tak jenom zírám. Pak je tu ještě něco - umělecký talent k tvaru. To není tak, že každý, kdo umí pracovat s dětmi, umí udělat tvar, který má charakteristiky kumštu. To nemůžeme přece žádat, protože to je umění, a to nemůže dělat každý. Je to vzácnost, když se najde někdo, kdo umí pracovat s dětmi a ještě umí udělat umělecký tvar, tak je třeba ho nosit na zlatém podnose.

Když vezmeš v potaz kontext českého dětského divadla, jsou tady osobnosti, které mají ten talent pedagogický i talent k tvaru?

Bezesporu! Dneska jsme byli nadšeni tím představením Nu,Vot. Je evidentní, že ty dvě dámy, mají oba dva talenty. Ale to nebyla jediná inscenace, která nás nadchla. A pak jsme viděli také inscenace, kdy ty děti umí všechno, vědí všechno, jsou vlastně velmi přímé na tom jevišti a ten tvar se rozpadá, nikam nesměřuje. Nezlobme se, to je prostě druh talentu, který nemusí mít každý.

V úterý se ptala se Iva Vachková

VČERA JSME SI VŠIMLI...

OPERÁTORKY LETOVÉHO PROVOZU

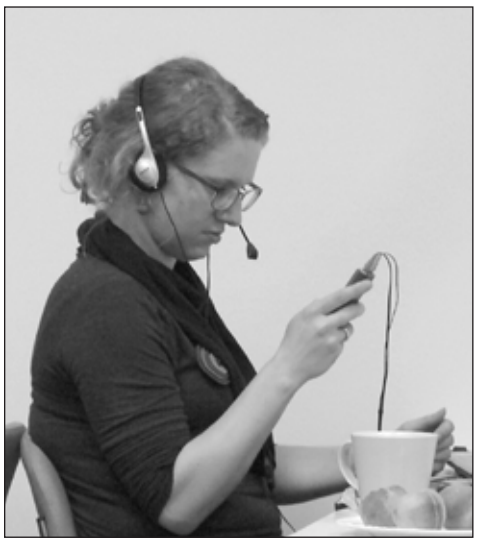

Hjůstne máme problém: Mejdej, mejdej, mejdej

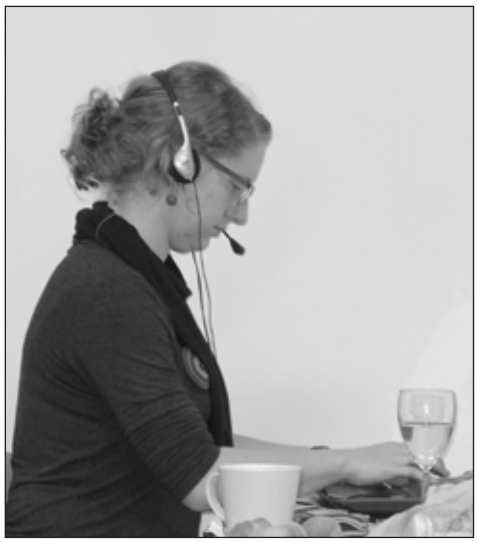

A polo 13, už to řešíme

Oukej! Je to fsuchu, Františku

VČERA JSME VIDĚLI...

...MOC PĚKNÝ, VESELÝ A POUČNÝ PŘÍBĚH

CO DEN DAL..,

...RECENZE

MOC PĚKNÝ, VESELÝ A POUČNÝ PŘÍBĚH

Dan Pelikán a Tomer Klein nám vyprávěli Moc pěkný, veselý a poučný příběh, který připravili v LDO ZUŠ Harmonie, Praha 6, pod vedením Vladimíra Jopka. Byl to dobrý dramaturgický výběr jak pro realizaci na divadle, tak i pro oba chlapce. Je vidět, že jsou oba kluci šikovní, že dokážou rozlišit, kdy jsou vypravěči a kdy se blíží postavám. A také, že je příběh o tom, že šťastný nápad v pravý čas může člověku zachránit život, baví. To se děje jednoduchými a přesně používanými výrazovými prostředky – dvěma čepicemi, gesty, pohybem. V dopoledním představení jsme zpočátku trochu cítili jejich ostych, který se projevil menší kontaktností mezi nimi vzájemně i vůči publiku. Přičítali jsme to velikosti jeviště a prostoru vůbec, protože obvykle prý hrávají v místnostech menších a blíže obecenstvu. Proto v počátku některá gesta působila trochu naučeně a možná i bez souvislosti s vyprávěným příběhu. Ale tréma brzy opadla a pak jsme sledovali jejich vyprávění příběhu s potěšením, protože rozumějí tomu, o čem hrají, a dokážou nám to sdělit. V odpoledním představení už běželo všechno bez problémů, takže potěšilo ještě víc. A určitě se při přípravě této inscenace hodně naučili. Členové lektorského sboru se mimo jiné od vedoucího dozvěděli, že Tomer, představující kuchaře, pochází z Izraele a do svých sedmi let nemluvil vůbec česky. Nechtělo se nám tomu uvěřit.

ČARODĚJŮV UČEŇ

Inscenace předlohy Otfrieda Preusslera Čarodějův učeň v provedení Mrože v krabici, SZUŠ Trnka, Plzeň (vedoucí Michal Ston) vyvolala řadu otázek, na které si lektorský sbor nedokázal v diskusi odpovědět a stejně tomu bylo i při veřejné debatě. Postrádali jsme čitelný řád ve využívání výrazových prostředků a tím i to, co nám chtěli inscenováním toho příběhu sdělit, jaké je jejich hlavní téma. Řešení řady situací bylo příliš obecné a nekonkrétní, a to způsobuje nečitelnost jejich významu. Například se hodně hovořilo o tom, zda má použití stínohry nějaký řád, ale nedošli jsme k jednoznačnému závěru. Někomu se původně jevilo, že má celku dodávat historický kontext a kolorit. Nebo že má nahradit výtvarně složité obrazy. Nebo vzdálená prostředí. Nebo iluzi. Ale nic z toho nebylo důsledné. Také práce s imaginární rekvizitou pro nás byla málo určitá, takže jsme ani tady nepřečetli všechny významy a ne vždy jsme se orientovali i v postavách. A občas jsme tápali ve využití různých plánů prostoru, v tom, kdo se kdy vzájemně vidí nebo nevidí (například dívky krát čarodějovi učni), a tak dále a tak dále. Sledování děje v dopoledním příběhu bylo složitější, protože bylo dětem hůře rozumět, ale to už bylo odpoledne lepší. Nicméně zmíněné zásadní problémy to odstranit nemohlo. Dozvěděli jsme se, že si příběh vybrali kluci ze souboru a že si chtěli vyzkoušet jiný žánr, než dělají obvykle. Jen se domníváme, že je

ztvárnění této předlohy nad jejich věkové možnosti i divadelní zkušenost. A dramaturgická výstavba inscenace jim v tom vůbec nepomohla. Ale jsme i přes všechny problémy inscenace přesvědčeni, že tomu všichni věnovali spoustu poctivé práce.

ZIMNÍ ŘEZ

Ivana Němečková přivezla se ZUŠ Žerotín Olomouc inscenaci Zimní řez, která je vybrána z knihy Chrise Prestleyho Příšerné příběhy strýce Montaguea. Je to přiznané epické vyprávění s přiznanou ilustrací prostřednictvím výtvarných znaků a zčásti i s použitím některých činoherních prostředků. S loutkami se zde nepracuje jako s dramatickými postavami, ale jen jako se zmíněným znakem. K tomu směřuje i dialog maminky se Simonem, který se odehrává jako vyprávění čelem k publiku. A také to, že například představitelka Simona současně postavu i komentuje. Také strohý mluvní projev s tímto zvoleným klíčem koresponduje. Hodně se diskutovalo (jak v lektorském sboru, tak i veřejné diskusi) o tom, co je hlavním tématem. Proč tedy vlastně děti chodily do chalupy čarodějnice a pak zmizely. Pro někoho hlavním tématem byla chlapcova zlodějna, za kterou byl po právu potrestán, protože v inscenaci působila nejvýrazněji. Pro někoho naopak téma obecnější, a sice téma viny a trestu. Protože všechny generace dětí touží objevovat dosud nepoznané a pro ně tajemné a někdy v tom hledání mohou riskovat a překročit povolené hranice, za které je pak čeká trest a někdy i smrt. A to je téma věčné, proto je také věčná ona zvláštní žena, o níž se hovoří jako o čarodějnici. Nejspíš tento „rozpor“ vznikl proto, že jsme se ne zcela přesně orientovali ve skupinách dětí a v které z nich Simon byl či nebyl. V závěru, kdy se za pasem dvou dívek představujících jabloně, kterým čarodějnice stříhá větve, objevují loutky dětí, je tedy jasné, jaký ten trest je. A když Simon krade peníze z krabičky, na jejímž víku jsou s čarodějnicí jabloně tři, je to jasným předznamenáním jeho trestu. Vydařená je závěrečná tečka, kdy se už za tmy ozve zvuk nůžek, výkřik a zvuk odletu drozdů. Protože se vrací k začátku, kdy u prvního střihnutí drozdi z jabloně odlétají. A i když jde o hororový příběh, v této realizaci má i svoji poezii a inscenace byla rozhodně důstojným uzavřením přehlídky.

Alena Exnarová

VČERA JSME VIDĚLI...

...ČARODĚJŮV UČEŇ

VČERA JSME VIDĚLI...

...ZIMNÍ ŘEZ

ZAPSALI JSME...

...Z DISKUSNÍHO KLUBU PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

Každé představení bylo ve středečním diskusním klubu pro děti ze souborů reflektováno jiným způsobem, čas věnovaný reflexi jednotlivých souborů se také velmi lišil, lektorky to odůvodnily tím, že reflexe problematičtějších inscenací, jejichž tvůrcům můžeme zpětnou vazbou pomoci, si zaslouží více prostoru, než v podstatě nekritická zpětná vazba k představením, která tolik problematických míst nevykazují. Ve zkratce jsem zachytila názory dětských diváků, které se v této diskusi příliš nerůznily...

MOC PĚKNÝ, VESELÝ A POUČNÝ PŘÍBĚH

Původní očekávání dětí od tohoto představení nebyla příliš pozitivní. Představení, které bylo avizované jako desetiminutové, hrají pouze dva herci, kteří když přijdou na jeviště tak ani nemají kostýmy, ale jenom náznaky. Všechny tyto kvality inscenace, které v nich původně vyvolávaly obavy však ve výsledku přehodnotily a zpětná vazba k tomuto představení probíhala v superlativech. Děti oceňovaly sehranost dvojice, epickou rovinu kombinovanou s hranými částmi, vtipnost, schopnost herců maximálně zaplnit ve dvojici obrovský prostor jeviště, jednoduché prostředky inscenace i talent obou chlapců.

ČARODĚJŮV UČEŇ

Hudba: Působila na dětské diváky spíše pozitivně, tvořila atmosféru. Některé zvuky nebyly pochopeny (tlukot srdce), často hudba přehlušila, co postavy říkaly.

Postavy: V příběhu vystupovalo hodně postav, stínohra diváky mátla, nedokázali se v postavách přesně zorientovat, jednotliví učňové, tím, že měli stejné kostýmy, byli od sebe těžko odlišitelní. Diváci nepochopili, proč jednotlivé postavy jednají tak, jak jednají. Líbila se jim postava čaroděje, připadala jim efektní, kdyby ji nepřehlušovala hudba. Nechápaly vztahovou rovinu některých postav – učně Michala a jedné z dívek. Hlavní role nebyly dostatečně výrazné.

Příběh: Měl pro děti dvě spolu nesouvisející dějové roviny (kurfiřt a vojáci, Krabatův příběh). Jako hlavní vnímaly Krabatův příběh, prostor, který byl věnován druhému příběhu byl pro ně zbytečně rozsáhlý. Podstatné situace nebyly rozehrány.

Pohybové ztvárnění: Dětem se líbily pohybově stylizované scény z mlýna (nošení pytlů), oceňovaly zpracování situace boje s Mistrem. Práce s imaginárními rekvizitami pro ně byla nedotažená.

ZIMNÍ ŘEZ

Děti se nejdříve snaží o rekonstrukci děje – nemohou se však shodnout na jednom příběhu, nepamatují si všechny jeho epizody. Přesně se neorientují ani v pojmenování jednotlivých postav a jejich úloze v příběhu. Pokoušejí se pak formou přísloví formulovat téma inscenace: Sliby – chyby (téma neposlušnosti dítěte vůči rodiči). „Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá." (Proměnění v jabloň bylo trestem za krádež peněz). „Starej se o svý!"(Člověk by se neměl zajímat o druhé.) „Být stromem je špatná věc, ukradls prachy, tak si ječ!" „Kdo chce moc, nemá nic."

Výrazným pozitivem pro děti byla silná, strašidelná atmosféra inscenace, líbila se jim hudba i loutky. Především loutka babice vyvolávala strach. Diváci příliš nerozuměli použití loutek dětí, padla otázka, proč herci děti nezahráli.

Zapsala Tereza Strmisková

ZAPSALI JSME...

...Z DISKUSNÍHO KLUBU PRO STŘEDOŠKOLÁKY

Dnes proběhl závěrečný diskuzní klub věnovaný studentům středních pedagogických škol. Na úvod Jana Franková shrnula všechna středeční představení. Následně byl dán podnět k „brainstormingu" – Jana si zapisovala myšlenky a postřehy studentů, které se vztahovaly ke zmíněným představením. Zároveň pro ujasnění a budování terminologie trvala přesných formulacích. Po této divoké smršti zavítala do stodoly porota ve složení Jaroslav Provazník a Veronika Rodriguezová. Názory poroty i studentů se ve velké míře kryly.

MOC PĚKNÝ, VESELÝ A POUČNÝ PŘÍBĚH

Studenti ocenili především energii a nasazení obou chlapců, humor, který nebyl trapný, ale naopak vtipný, jejich vybavenost a především střihovost, pod níž studenti chápali precizní odlišení pasáží, kdy jsou chlapci v roli vypravěče a kdy hrají kuchtíka a rytíře. Jisté problematické otázky vnesl do hry Jaroslav Provazník. Zmínil jistou obecnost, která činila gesta v úvodu nenaplněnými. Dalším tématem byl přínos celého představení pro chlapce, čím si kromě velmi pečlivé práce prošli. Avšak Veronika Rodriguezová v narážce na dopolední představení, kdy „kuchtík" zapomněl text, vyzdvihla prožívání postav, které bylo jistě pro oba chlapce zajímavé.

ČARODĚJŮV UČEŇ

Toto představení se ukázalo jako velmi problematické. Přesto studenti jen nekritizovali, ale našli i pěkné momenty jako byla hudba, práce se světlem a souboj scéna. Bohužel, problematických míst bylo víc. Studenti upozornili především na nevhodnost předlohy, která neodpovídala jak věku, tak technické vybavenosti souboru. Technická neumělost se týkala i zpracování stínohry. Pochopení neusnadňovala ani absence motivace postav (proč chce vůbec Klárka pomoci Krabatovi? - motiv lásky, který zmínil lektorský sbor). Krom jiného bylo pro některé obtížné jít s představením vzhledem k tomu, že byly vynechány určité podstatné momenty z předlohy (postava kmotříčka a mletí kostí) a naopak byly zdůrazněny jiné celkem nepodstatné (válka). Tak například „vyšuměl" konec. Kritika se snesla i na zpracování kostýmů – Klárka byla „zababušená" (její obličej nebyl vidět pod nánosem všemožných šátků) a mistr bez světla byl jen další kluk z mlýna. Velkým tématem byla i neukázněnost některých členů souboru.

ZIMNÍ ŘEZ

Inscenace Zimní řez byla vnímána veskrze kladně, avšak i zde studenti narazili na nejasná místa. Především byla oceněna hororová atmosféra, zachování předlohy a soustředěnost, která byla viditelná například u zpracování stromů, které „jen" stály, ale skvěle působily na diváky. Jistá kontroverze se ukázala ve způsobu použití a vedení loutek – jednou s loutkami hrají, jindy zas působí loutky pouze jako symbol a v dialogu s maminkou chybí úplně. V tomto ohledu oba lektoři souhlasili se studenty. Porotci navíc vznesli pochybnost ohledně jasnosti témat, která mohou být tři – tabu místa, které je právě proto lákavé a z nějž již následně není úniku (to bylo symbolizováno konečným výkřikem), čarodějnice láká děti, nemorální aspekt Simonova chování. Drobný rozpor mezi lektory a studenty vznikl, když studenti nechtěli přistoupit na komentování jednání vypravěčem. Lektoři naopak celkem neproblematicky přistoupili na to, že se jedná o „epické vyprávění, které je ilustrováno výtvarně a scénograficky.

Na závěr Jaroslav Provazník ocenil, s jakým nasazením se studenti zapojili do diskuzí. Musím říci, že jsem byl velmi mile překvapen konstruktivností myšlenek i jejich prezentací, na němž je vidět celotýdenní práce Jany Frankové.

Ondřej Kohout

ZAPSALI JSME Z...

...DISKUSE SEMINARISTŮ O PŘEDSTAVENÍCH 5. BLOKU

LDO ZUŠ HARMONIE, PRAHA 6 – MOC PĚKNÝ, VESELÝ A POUČNÝ PŘÍBĚH

- Dobrá dramatická volba – pro divadlo i pro děti
- Bylo by možné ještě více oživit rámec a dát mu i jevištní realizaci, pak byly zřejmé kdo jsou vypravěči, proč tam jdou a čeho chtějí dosáhnout
- Pro realizaci byly zvoleny jednoduché minimalistické prostředky
- Radost z vyprávění je zřejmá

MROŽ V KRABICI, SZUŠ TRNKA, PLZEŇ – ČARODĚJŮV UČEŇ

- Předlohu a nebo alespoň příběh všichni známe a leccos si dokážeme domyslet, ale otázkou zůstává, jak by představení vnímal člověk, který ji nezná
- Lektorský sbor velmi obtížně hledal téma inscenace
- Bylo obtížné se ve hře orientovat – co se odehrává na jevišti a co ve stínohře, jaká je mezi tím souvislost, divák se ztrácel v nedůslednosti a přibližnosti
- V závěru nebylo patrné, proč se nakonec dívka rozhodne pomoci a ani to, na základě čeho poznala Krabata (řekla sice, že podle tlukotu srdce – ale měl Krabat strach z obtížné situace a nebo se bál o dívku, která podstupuje zkoušku?)
- Situace ve hře byly navozeny jen přibližně, což ztěžovalo orientaci
- Soubor byl v obtížné situaci, chyběli mu dva chlapci a poprvé ve své existenci hrál na tak velkém prostoru
- Úkol byl příliš obtížný i vzhledem k věku aktérů a jejich technické vybavenosti

ZUŠ ŽEROTÍN, OLOMOUC – ZIMNÍ ŘEZ

- Inscenace pracuje s napětím a tajemnem
- Šlo o vyprávění příběhu, které bylo ilustrováno výraznými znaky a částečně i hereckými prostředky
- S panenkami se nepracovalo jako s loutkami, i ony se podílejí na vyprávění příběhu
- Vypravěči se nikdy nepromění v dramatické postavy, jde o epický a ne o dramatický tvar
- Pracuje se s jednou velkou plošnou loutkou, malými panenkami a s těly herců jako s jabloněmi – tady se pak panenky (ve smyslu proměněných dětí) vytrácejí na konci, strom je jiného řádu
- Použité prostředky jsou adekvátní ke sdělení, fungují, ale ne dokonale. Nejsou všechny „z jednoho soudku".
- Tajemno je znásobeno skříňkou, která má uvnitř peníze a zvenku na víku 3 strom jabloně, víko už předjímá, co se stane
- Proč vlastně přišel trest? Protože Simon ukradl peníze a nebo proto, že překročil zákaz vstupu? V tom se seminaristé docela neshodli. Krádež je poměrně dost akcentována, ale zřejmě jde i o „větší věc", o otázku viny a trestu.
- Filmové střihy umožňují držet napětí.
- Šlo o výtvarné divadlo, divadlo-obraz.
- „Celkový dojem byl velmi dobrý, I. Němečková to udělala tak, jak by mě to nikdy nenapadlo a já jsem díky ní zjistila, že i horor má svou poezii"

zapsala Iva Vachková

Závěrečný 5. blok představení Dětské scény začal zvesela: Moc pěkným, veselým a poučným příběhem dvou žáků Základní umělecké školy Harmonie z Prahy 6. Kdo z diváků však doufal, že v této náladě bude odpoledne pokračovat, mýlil se. Čarodějův učeň souboru Mrož v krabici nastolil ponurou atmosféru dramatického příběhu s dobrým koncem a korunu této ponurosti dodal horor Zimní řez žáků Základní umělecké školy Žerotín z Olomouce. Ten skončil zoufalým výkřikem, při kterém mrazilo v zádech...

Rozhovory se soubory se však naštěstí odehrávaly opět v odlehčené atmosféře. Zadání pro představení na fotkách dnes bylo: „Hop a skok!“

NA SLOVÍČKO S...

SOUBOREM LDO ZUŠ HARMONIE, PRAHA 6

První věc, která mě zajímá – kdy jste sem přijeli?

Dneska ráno, po sedmé hodině už jsme tady byli, takže jsme zažili Svitavy, ještě když spaly a vlastně bylo fajn, že už tady byl připravený osvětlovač a pustili nás hned na scénu, takže my jsme zkoušeli opravdu už někdy v půl osmý.

Jak dlouho spolu hrajete?

Už asi tak osm let jsme spolu kamarádi…

…ve školce, rok před první třídou.

A začali jste spolu hned hrát v téhle dvojici?

Jo, hnedka od první třídy.

A hráli jste ještě v jiném divadelním souboru?

Jenom takhle.

Co jste hráli ještě za představení?

No začínali jsme takovou pohádkou, kde jsem hrál strom…

Já si pamatuju Řepu…

Když se dostaneme k Moc pěknému, veselému a poučnému příběhu, jak dlouho ho zkoušíte?

Už asi rok.

Jak jste se dostali k této předloze?

Pan učitel to přinesl…

…já jsem to přinesl nejdřív jako text na přednes s tím, že by pak byla škoda to nevyužít ještě dál…

…jako divadlo.

Co se vám dvěma na tom líbilo?

Mně se líbí, že my ten příběh jako měníme a děláme ho moc vtipným, jak Dan zavrtí zadkem nebo jak to děláme zpomaleně.

Mně se ze začátku moc nelíbil, nebo jako líbil, ale moc mě to neokouzlilo, ale potom, jak jsme to vypilovali…

Jak jste se vyrovnávali s tímhletím velkým prostorem?

Já myslim, že nás pan učitel učí, abychom využívali ten prostor. To nebylo nějak složitý.

Pro nás to spíš bylo super.

Jak jste to měli s trémou?

Trošičku vás vyhodila skladba publika, že to nebylo přímo typický divadelní publikum, že to byla jakoby různá složka dětí a vy jste se tím nechali trošku vyvést z míry.

Tomere, tobě se stalo, že jsi zapomněl text *(pozn. při prvním představení)*, čím to bylo?

Mně se to nikdy nestalo.

Bylo to pravý divadelní okno se vším všudy, kdy oba dva znaj ten text samy celej. Na Tomerovu adresu, pro zajímavost, čeština není jeho rodnej jazyk. Můžeme to říct? Jeho rodný jazyk je hebrejština.

Proto jsme minulý rok dělali židovskou legendu a jeho rodina – babička a maminka – mi pomáhaly, co se týká zvyků.

Co bylo při zkoušení vašeho vystoupení nejhorší?

První vystoupení, to bylo potom nejtěžší, potom to už šlo.

Tak to první vystoupení – si myslime, že jsme neudělali všechno, co jsme udělali tady.

Asi nejtěžší byla přesnost, aby je zafixovali a zároveň aby při té přesnosti nechyběla ve výsledku ta hravost.

Jak vám šlo učení textu, bylo to snadné?

Myslim si, že to šlo hladce, to si stačí párkrát přečíst a ono si to už naskakuje samo.

Já si myslim, že princip těch básniček to dělá lehčí.

Co vás baví na hraní divadla?

Mě baví, že se můžeš trochu vyřádit... ...a vytahovat.

(S kluky jsem se rozhodl doplnit rozhovor o dojmy po druhém představení)

Jaké to bylo po druhém představení?

Úplně výborný.

To bylo prostě boží.

Publikum bylo super, a já jsem si to užil, a jak se poprvé zasmáli, tak jsme to hráli naplno.

Jsme pochopili, že to má cenu.

Ondřej Kohout

NA SLOVÍČKO S...

MROŽEM V KRABICI, SZUŠ TRNKA, PLZEŇ

První otázka – kdy jste přijeli do Svitav?

V úterý.

A co se vám zatím líbilo?

Ten Zimní řez.

A příběh pak, s těma rukama.

Proč se jmenujete Mrož v krabici?

Protože tady kluci maj rádi mrože a Dan měl heslo krabici, takže jsme to dali dohromady.

Krabičáky a pak jsme to dali dohromady.

Vymysleli jsme to, když jsme jeli na přehlídku do Kdyně.

Jak dlouho spolu hrajete?

Tahle celá parta tu je asi tuten rok.

Já jsem tady dva.

Já tři roky.

Vy jste si vybrali za předlohu Čarodějova učně, jak jste k tomu přišli?

No on nám to Michal ze začátku poradil, že bysme to mohli zkusit, tak jsme to teda zkoušeli a docela nás to bavilo. Jsme chtěli něco strašidelnýho.

A hlavně protože je víc kluků než holek.

A bojíte se rádi?

Docela jo.

Já to mám rád.

Co si myslíte, že je na tom příběhu nejdůležitější?

Klasická pointa je, že dobro zvítězí nad zlem.

Ta pointa je, že jakoby si pomáhaj ty lidi. Ona tam přide ta Klára a pomůže Krabatovi.

Já myslim, že hlavní moment, jak Krabat zjistí, že mistr je vrah a neví, jak se z toho dostat.

Jak jste na tom pracovali?

Rozdávali jsme si hlavně role a jsme se bavili o tom, kdo by koho chtěl hrát a spousta lidí chtěla hrát právě toho mistra, o toho byl největší zájem.

Jak jste přišli na stínohru?

Že jsme s tim jenom experimentovali, víte, pak jsme to teda zkoušeli, až na mistra, když jde za tím kurfířtem, tak tam jsou postavy, který my nehrajeme, v tom příběhu jsou to prostě postavy vedlejší, před plátnem hrajem jenom ty kluky z mlýna, mistra, Klárku.

Ono jsme ze začátku zkoušeli ze začátku vytvořit tím stínovým divadlem mlýn, jak se pohybuje a vlastně jsme došli k tomu, že tam budeme hrát ty vedlejší postavy rovnou a ono to je teda pěkný.

I si myslíme, že stínovym divadlem se dá dále experimentovat.

Co vás nejvíc bavilo na přípravě tohoto představení?

Mě asi nejvíc baví celkově to stínový divadlo.

Mě baví ta scéna, jak tam pobíháme jako vojáci, a dialog, co jsme si společně napsali.

Mě taky bavil ten souboj.

Já mám nejradši úplně ze všeho to, jak tam hraju opilýho vojáka.

A naopak, co bylo úplně nejhorší?

Moje smrt.

Asi poslední scéna.

Protože my jsme to jeli od první scény a učili jsme se to postupně, takže na tu poslední jsme měli jako nejmíň času a taky si myslim, že tadleta byla taková obtížnější.

Já nenávidim scény, kdy pracujeme, protože tam musim mít nahoře ruce.

Co vás baví na hraní divadla?

Všechno.

Mě baví nejvíc improvizace.

Mě baví, jak si vylíčíme ty naše postavy, to, jak ta postava chodí, mluví...

Mě baví skoro všechno, protože všechno je na divadle skoro důležitý.

Mě asi nejvíc baví ta spolupráce se všema.

Co máte v plánu?

Teď budeme hrát spíš některý malý divadla...

...kratší, vtipný.

Ondřej Kohout

NA SLOVÍČKO SE...

SOUBOREM ZUŠ ŽEROTÍN, OLOMOUC

Jak dlouho jste ve Svitavách, kdy jste přijeli?
Včera ve dvanáct.
A co jste ve Svitavách zatím stihli?
Navštívit čajovnu.
Kašna.
Pak jsme si prošli náměstí.
Pak jsme byli na těch představeních, co tady byly.
A ještě na tom představení, co začínalo o půl deváté. To se nám moc líbilo.
A pár písniček z koncertu.
Jak dlouho spolu hrajete?
Jak kdo.
Tak jak jsme tu někteří od první třídy a někteří až od druhé. A Bára přišla až pozdějc.
Od první třídy, to je jak dlouho?
Pět šest let.
Jak jste se dostali ke Chrisu Priestlymu?
(pozn. autor povídek, viz brožura)
Asi jsme to začali tak, že v přednesu nám pani učitelka četla příběhy z té knížky a nám se to hrozně líbilo, že to bylo vlastně strašidelný...
A my máme rádi to napětí, strašidelný věci.
A tak jsme si právěže řekli, že bychom z toho mohli udělat představení.
Proč jste se rozhodli pro loutky? Máte tam dva typy, takové ty voodoo panenky a babiznu...
...hnusku.
Jak jste k tomu došli, že budou takovýhle loutky?
No tak my si asi myslíme, že je to takový ozvláštnění toho celýho divadla a nejen, asi to někoho napadlo.
Jsme hlasovali, jako jestli budeme hrát s loutkama, nebo bez loutek...
...a nám přišlo, že to bude takový ozvláštnění, takový zajímavý s těma loutkama, tak jsme to odhlasovali.
Tak jsme si to vlastně chtěli zkusit, protože jsme s loutkama ještě nikdy nehráli.
A vyráběli jste je?
Jo.
Jedině tu velkou ne, tu hnusku, ta už byla použitá do jinýho představení.
Věc, která mě dostala na začátku – proč kluka hrála holka?
Protože nemáme talentovanýho kluka.
Máme talentovaný kluky...
Sam bývá hodně často nemocnej...
...a já nejsem moc schopnej se moc naučit ty texty.
Mně přišlo, že i pančelka chtěla, aby to hrála Bety, že se rozhodovala zrovna mezi mnou, Terkou aj Bety. Bety to ani moc nechtěla hrát ze začátku a chtěla to nechat Terce.
A tam je výhoda té loutky, že tam nevadí, že to hraje holka, protože hraje za klučičí loutku.
O čem pro vás ten příběh je?
O krádeži.
Prostě nemáme krást.
Je tam nějaká kladná postava?
Maminka.
Stromy jsou dobrý.
Nejsou, oni taky právě provedly krádež.
Ale potom chcou pomoc.
Jedinej klaďas je tam maminka.
A jak teda vnímáte tu hnusku?
Ona je strašně taková tajemná, že je slepá, že je tam vyloženě po víc generací, že už je hodně stará a furt žije a je slepá a přitom věděla o tom Simonovi.
Ona ho potrestá docela krutě.
Ale ona ví, že to nedělá poprvé, takže je to prostě kumulovaný trest.
Co vás nejvíc bavilo na přípravě Zimního řezu? U čeho jste se nejvíc nasmáli?
U všeho, protože my máme mít vážný obličeje, aby to bylo dobrý, ten nádech a my jsme taková skupina, která se všemu směje.
Co pro vás bylo naopak nejtěžší?
Soustředit se.
Atmosféra, zasáhnout diváka.
A mluvit pomalu a hlasitě.
Co vás na hraní divadla baví nejvíc?
Že se na tom jakoby můžeme vyřádit, můžeme být někým jiným a zkusit si to.
Nebo kreativita, že pančelka nám dovolí, dá nám strašnou volnost v tom rozvíjet to divadlo sami.
Že se prostě na tom učíme něco tvořit.

Ondřej Kohout

NA VÝZVĚDÁCH U...

... LEKTORŮ DÍLEN PRO DOSPĚLÉ

Kdy jste naposledy šlápli vedle?

Karel Šefrna: Myslím si, že můj první a hlavní přešlap byl ten, že jsem se narodil tak brzo.
Irina Ulrychová: Den před Štědrým dnem – nádraží ve Veselí nad Lužnicí – při vystupování z vlaku jsem přehlédla poslední schůdek a skončila jak široká, tak krátká v hromadě rozbředlého sněhu. Že by symbol?
Renáta Vosecká: Alespoň jedenkrát za den mám pocit, že jsem šlápla vedle a asi proto si nějak výjimečné šlápnutí nevybavuju. Navíc jsem hrdou žačkou páně vyskočila a snažím se brát šlápnutí vedle jako šanci příště šlápnout rovnou do... (nešlápla jsem zase vedle?)
Jana Franková: Hodněkrát jsem šlápla vedle. Ale rozhodně jsem vedle nešlápla, když jsem přijela do Svitav na Dětskou scénu.
Roman Černík: Včera ráno při snídani. Když jsem šel do pekárny, rozlil jsem tam kafe do automatu.

VČERA JSME SI VŠIMLI...

UKÁZEK PRÁCE ZE SEMINÁŘŮ

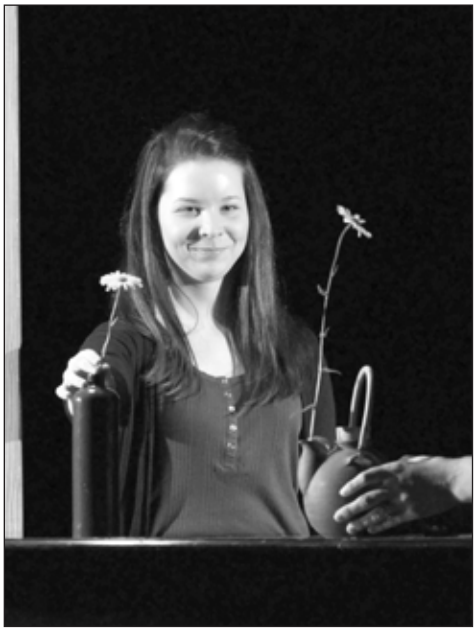

KOMIKS - SLEPÉ ULIČKY

Text do poslední bubliny došel potrubní poštou do redakce s podpisem: intelektuál ze septimy A. Navíc připsal: Bílým šátkem mává, kdo se loučí, každého dne se něco končí, něco překrásného končí...

redakce

NA VÝZVĚDÁCH U...

... REDAKTORŮ DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY

Většina z nás se snaží stát nohama pevně na zemi – jaký byl tvůj největší úlet?

Ivo Mičkal: Špatně připravený vysokohorský výstup v Alpách.

Pavel Kocych: Výstup na Mont Blanc při divadelním festivalu v Ženevě, kdy jsem vyrazil na ledovec v lehkých botách, které mi, když nás chytla v noci tma, nad ohněm uhořely.

Iva Vachková: Když jsem se v létě 1990 vydala stopem na celý měsíc do Španělska.

Jan Mrázek: Můj největší úlet byl, když jsem uletěl ze Svitav do Prostějova.

Andrea Pavlíčková: Mě můj největší úlet teprve čeká...

Tereza Strmisková: Když jsem v pátek 13. ve 13,00 hodin s 13 kusy oblečení na sobě (měla jsem kravatu i plavky), 13 korunami v kapse, spacákem, karimatkou a 3 kamarády vyrazila na víkend do Beskyd. Celou dobu nás provázelo štěstí!

Ondřej Kohout: Můj největší úlet byl, když mi tuto zimu na Černé hoře uletěla lyže do teplých krajů a já jsem spadl na led a zlomil si ruku týden před koncertem.

HLEDACÍ HRA STOPA ZA STOPU

V poslední stopě bylo: **Jsem stopa katolického kněze Jana ze Svitav, která v roce 1424 vedla do Brna a z Brna do Říma. Kam povedou po Dětské scéně vaše stopy?**

Odhalili ji Marty, Alex, Moto Moto a Král Jelimán a všichni svorně odpověděli**: DO KARLOVÝCH VARŮ!**

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2013

ČTVRTEK 13. června

8.30–12.00	semináře A, B, C, S1, S2	Fka, Trám

OZNAČENÍ PROSTOR

Fka	Fabrika Svitavy
Trám	Divadlo Trám

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 6.

Redakce: Iva Vachková (šéfredaktorka), Tereza Strmisková, Andrea Pavlíčková, Ondřej Kohout, Alena Exnarová, Pavel Kocych (grafika a sazba), Ivo Mičkal (foto), Jazz Jameson, redakční čtyřnožec. Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. patře Fabriky Svitavy. Uzávěrka čísla 13. 6. 2013 v 00.01. Náklad 150 ks.